

ΟΔΗΓΙΑ 2002/12/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 5ης Μαρτίου 2002

για την τροποποίηση της οδηγίας 79/267/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις περιθωρίου φερεγγυότητας για τις επιχειρήσεις ασφάλισης ζωής

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 47 παράγραφος 2 και το άρθρο 55,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 251 της συνθήκης⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το πρόγραμμα δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, το οποίο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κολωνίας στις 3 και 4 Ιουνίου 1999 και της Λισαβόνας στις 23 και 24 Μαρτίου 2000, αναγνωρίζει τη σημασία του περιθωρίου φερεγγυότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων για την προστασία των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων στην ενιαία αγορά, επιβάλλοντας στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις κεφαλαιακές απαιτήσεις ανάλογες με τη φύση των αναλφιδέντων κινδύνων.
- (2) Η πρώτη οδηγία 79/267/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Μαρτίου 1979, περί συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη της δραστηριότητας της πρωτασφάλισης ζωής και την άσκηση αυτής⁽⁴⁾, επιβάλλει στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις να σχηματίζουν περιθώρια φερεγγυότητας.
- (3) Η υποχρέωση που επιβάλλεται στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις να σχηματίζουν, εκτός από τα τεχνικά αποθεματικά για την κάλυψη των ανειλημμένων υποχρεώσεων, περιθώριο φερεγγυότητας το οποίο θα χρησιμεύει ως ρυθμιστικό κεφάλαιο σε περίπτωση αρνητικής εξέλιξης των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων, αποτελεί σημαντικό στοιχείο του συστήματος προληπτικής εποπτείας για την προστασία των ασφαλισμένων και των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων.
- (4) Οι υφιστάμενοι κανόνες για το περιθώριο φερεγγυότητας, όπως καθορίζονται στην οδηγία 79/267/ΕΟΚ, παρέμειναν ουσιαστικά αμετάβλητοι στο πλαίσιο της μεταγενέστερης κοινοτικής νομοθεσίας, ενώ η οδηγία 92/96/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Νοεμβρίου 1992, για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την πρωτασφάλιση ζωής (τρίτη οδηγία σχετικά με την ασφάλεια ζωής)⁽⁵⁾ όρισε ότι η Επιτροπή οφείλει να

υποβάλει έκθεση στην επιτροπή ασφαλιστικών θεμάτων, η οποία συστάθηκε με την οδηγία 91/675/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁽⁶⁾, σχετικά με την ανάγκη περαιτέρω εναρμόνισης του περιθωρίου φερεγγυότητας.

- (5) Η Επιτροπή εκπόνησε την προαναφερθείσα έκθεση με βάση τις συστάσεις που διατυπώνονται στην έκθεση για τη φερεγγυότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, την οποία συντάξε η διάσκεψη εποπτικών αρχών του ασφαλιστικού τομέα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (6) Παρότι η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το απλό και εύρωστο σημερινό σύστημα λειτουργεί ικανοποιητικά και βασίζεται σε υγιείς αρχές που χαρακτηρίζονται από μεγάλη διαφάνεια, παράλληλα, διαπιστώνει ορισμένες αδυναμίες σε ειδικές περιπτώσεις.
- (7) Υπάρχει ανάγκη αύξησης του ισχύοντος ελάχιστου κεφαλαίου εγγύησης, ιδίως ως αποτέλεσμα του πληθωρισμού επί των ποσών των απαιτήσεων και των λειτουργικών δαπανών, ο οποίος σημειώθηκε από την αρχική τους έγκριση.
- (8) Προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα του περιθωρίου φερεγγυότητας, ο συνυπολογισμός μελλοντικών κερδών στο διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας θα πρέπει να είναι περιορισμένος και να υπόκειται σε όρους και θα πρέπει, πάντως, να λήξει μετά το 2009.
- (9) Για να αποφευχθούν στο μέλλον οι μεγάλες και απότομες αυξήσεις του ποσού του ελάχιστου κεφαλαίου εγγύησης, θα πρέπει να θεσπιστεί μηχανισμός, ο οποίος να προβλέπει την αύξησή του ανάλογα με τον ευρωπαϊκό δείκτη τιμών καταναλωτή.
- (10) Σε ειδικές περιστάσεις, κατά τις οποίες απειλούνται τα δικαιώματα των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, οι αρμόδιες αρχές είναι ανάγκη να διαθέτουν εξουσία έγκαιρης παρέμβασης. Κατά την άσκηση όμως αυτής της εξουσίας, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να ενημερώνουν τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις για τους λόγους που υπαγορεύουν αυτή την εποπτική δράση, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της ορθής απονομής της δικαιοσύνης. Για όσο διάστημα ισχύει η κατάσταση αυτή, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να κωλύονται να πιστοποιούν ότι η ασφαλιστική επιχείρηση διαθέτει επαρκές περιθώριο φερεγγυότητας.
- (11) Υπό το πρίσμα των εξελίξεων της αγοράς ως προς τη φύση της αντασφαλιστικής κάλυψης των επιχειρήσεων πρωτασφάλισης, είναι ανάγκη να δοθεί στις αρμόδιες αρχές η εξουσία να περιορίζουν, υπό ορισμένες συνθήκες, τη μείωση της απαίτησης του περιθωρίου φερεγγυότητας.

⁽¹⁾ ΕΕ C 96 Ε της 27.3.2001, σ. 123.

⁽²⁾ ΕΕ C 193 της 10.7.2001, σ. 21.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Ιουλίου 2001 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 14ης Φεβρουαρίου 2002.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 63 της 13.3.1979, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 95/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 168 της 18.7.1995, σ. 7).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 360 της 9.12.1992, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2000/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 290 της 17.11.2000, σ. 27).

⁽⁶⁾ ΕΕ L 374 της 31.12.1991, σ. 32.

- (12) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ορίσει ελάχιστα πρότυπα για τις απαιτήσεις του περιθωρίου φερεγγυότητας, παρέχοντας παράλληλα στα κράτη μέλη καταγωγής τη δυνατότητα να καθορίζουν αυστηρότερους κανόνες για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που λαμβάνουν άδεια λειτουργίας από τις αρμόδιες εθνικές τους αρχές.
- (13) Η οδηγία 79/267/ΕΟΚ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις της οδηγίας 79/267/ΕΟΚ

Η οδηγία 79/267/ΕΟΚ τροποποιείται ως εξής:

1. Στο άρθρο 3, το σημείο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τις ενώσεις αλληλασφάλισης, των οποίων:

- το καταστατικό προβλέπει διατάξεις για την πρόσκληση προς καταβολή συμπληρωματικών εισφορών ή τη μείωση των παροχών ή την προσφυγή στη συνδρομή άλλων προσώπων τα οποία έχουν αναλάβει δέσμευση επί αυτού και
- το ετήσιο ποσό των εισφορών από δραστηριότητες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, δεν υπερβαίνει τα 5 εκατομμύρια ευρώ για τρία συνεχή έτη. Εάν σημειωθεί υπέρβαση του ποσού αυτού επί τρία συνεχή έτη, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με ισχύ από το τέταρτο έτος.

Εντούτοις, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζουν μια επιχείρηση αλληλασφάλισης να υποβάλει αίτηση για άδεια ή να εξακολουθήσει να διαθέτει άδεια δυνάμει της παρούσας οδηγίας.»

2. Τα άρθρα 18, 19 και 20 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 18

1. Κάθε κράτος μέλος επιβάλλει σε κάθε επιχείρηση ασφάλισης ζωής που έχει την έδρα της στην επικράτειά του, τη σύσταση και συνεχή διατήρηση επαρκούς διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας για το σύνολο των δραστηριοτήτων της, τουλάχιστον ισοδύναμο με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

2. Το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας αποτελείται από τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης ασφάλισης ζωής, μετά την αφαίρεση κάθε προβλεπτής υποχρέωσης, μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία. Τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν:

- a) Το καταβληθέν μετοχικό κεφάλαιο ή, εάν πρόκειται για επιχείρηση αλληλασφάλισης, το αρχικό πράγματι καταβληθέν κεφάλαιο, συν τους λογαριασμούς των μελών οι οποίοι πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

i) Το καταστατικό ορίζει ότι από τους λογαριασμούς αυτούς μπορούν να γίνονται πληρωμές στα μέλη μόνον εφόσον αυτό δεν προκαλεί πώση του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας κάτω του απαιτούμενου επιπέδου ή εάν, μετά τη διάλυση της επιχείρησης, έχουν εξοφληθεί όλα τα άλλα χρέη της επιχείρησης·

ii) το καταστατικό ορίζει ότι, όσον αφορά οιαδήποτε πληρωμή που αναφέρεται στο σημείο i) για άλλους λόγους εκτός από την ατομική καταγγελία της ιδιότητας του μέλους, οι αρμόδιες αρχές ειδοποιούνται τουλάχιστον

στον ένα μήνα πριν και ότι μπορούν, εντός αυτής της περιόδου, να απαγορεύσουν την πληρωμή·

- iii) οι σχετικές καταστατικές διατάξεις μπορούν να τροποποιούνται μόνον αφού οι αρμόδιες αρχές δηλώσουν ότι δεν έχουν αντιρρήσεις για την τροποποίηση, υπό την επιφύλαξη των κριτηρίων που απαριθμούνται στα σημεία i) και ii)·

β) τα αποθεματικά (εκ του νόμου επιβαλλόμενα ή ελεύθερα) που δεν αντιστοιχούν σε ανειλημμένες υποχρεώσεις·

γ) τη μεταφορά του κέρδους ή της ζημίας, μετά την αφαίρεση των πληρωτέων μερισμάτων·

δ) εφόσον το επιτρέπει η εθνική νομοθεσία, τα αποθεματοποιημένα κέρδη που εμφανίζονται στον ισολογισμό, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη ενδεχόμενων ζημιών και που δεν έχουν διατεθεί προς διανομή στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας μειώνεται κατά το ποσό των ιδίων μετοχών που κατέχει άμεσα η επιχείρηση ασφάλισης ζωής.

3. Το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας μπορεί επίσης να αποτελείται:

- a) από τις προτιμησιακές σωρευτικές μετοχές και τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης μέχρι ποσοστού 50 % του μικρότερου ποσού μεταξύ του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας και του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας, 25 % κατ' ανώτατο όριο του οποίου περιλαμβάνει δάνεια μειωμένης εξασφάλισης καθορισμένης λήξης, ή προτιμησιακές σωρευτικές μετοχές με καθορισμένη διάρκεια, εφόσον, σε περίπτωση πτώχευσης ή εκκαθάρισης της επιχείρησης ασφάλισης ζωής, υπάρχουν δεσμευτικές συμφωνίες βάσει των οποίων τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης ή οι προτιμησιακές μετοχές κατατάσσονται μετά τις απαιτήσεις όλων των άλλων πιστωτών και δεν εξοφλούνται παρά μόνο μετά την εξόφληση όλων των άλλων εκκρεμούντων τη στιγμή εκείνη χρεών.

Τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης πρέπει επίσης να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

i) μπορούν να λαμβάνονται υπόψη μόνο τα ποσά που έχουν πλήρως καταβληθεί·

ii) η αρχική διάρκεια των δανείων, με καθορισμένη λήξη, πρέπει να είναι τουλάχιστον πενταετής. Ένα έτος το αργότερο πριν από την ημερομηνία αποπληρωμής, η επιχείρηση ασφάλισης ζωής υποβάλλει προς έγκριση στις αρμόδιες αρχές, σχέδιο που ορίζει πώς θα διατηρηθεί ή θα αυξηθεί το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας στο επιθυμητό επίπεδο κατά τη λήξη, εκτός εάν το ποσό μέχρι το οποίο το δάνειο μπορεί να καταταχθεί ως συστατικό μέρος του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας μειώνεται σταδιακά κατά τα τελευταία πέντε τουλάχιστον έτη πριν από την ημερομηνία αποπληρωμής. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιτρέπουν την πρόωρη εξόφληση αυτών των δανείων, εφόσον η αίτηση υποβάλλεται από την εκδότρια επιχείρηση ασφάλισης ζωής και το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας της δεν είναι κατώτερο του απαιτούμενου επιπέδου·

iii) τα δάνεια μη καθορισμένης λήξης εξοφλούνται μόνο με πενταετή προειδοποίηση, εκτός εάν δεν θεωρούνται πλέον ως συστατικό μέρος του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας ή εάν, για την πρόωρη εξόφλησή τους, απαιτείται προηγουμένως να συμφωνήσουν οι αρμόδιες αρχές. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η επιχείρηση

- ασφάλισης ζωής πρέπει να απευθύνει κοινοποίηση στις αρμόδιες αρχές τουλάχιστον έξι μήνες πριν από την προτεινόμενη ημερομηνία εξόφλησης, υποδεικνύοντας το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας και το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας πριν και μετά την εξόφληση αυτή. Οι αρμόδιες αρχές επιτρέπουν την εξόφληση μόνον εάν το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας της επιχείρησης ασφάλισης ζωής δεν πρόκειται να υποχωρήσει κάτω από το απαιτούμενο επίπεδο·
- iv) η σύμβαση δανείου δεν πρέπει να περιλαμβάνει ρήτρες που προβλέπουν ότι, σε συγκεκριμένες περιστάσεις, εκτός από την εκκαθάριση της επιχείρησης ασφάλισης ζωής, η οφειλή καθίσταται απαιτητή πριν από τη συμφωνημένη ημερομηνία εξόφλησης·
- v) η σύμβαση δανείου μπορεί να τροποποιηθεί μόνον αφού οι αρμόδιες αρχές δηλώσουν ότι δεν αντιτίθενται στην τροποποίηση·
- β) από τίτλους αόριστης διάρκειας και άλλους τίτλους, συμπεριλαμβανομένων των σωρευτικών προτιμησιακών μετοχών εκτός από αυτές που αναφέρονται στο στοιχείο (α), μέχρι ποσοστού 50 % του μικρότερου ποσού μεταξύ του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας και του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας για το σύνολο των τίτλων αυτών και των δανείων μειωμένης εξασφάλισης που αναφέρονται στο στοιχείο α), εφόσον πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- i) δεν μπορούν να ρευστοποιηθούν με πρωτοβουλία του κομιστή ή χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση της αρμόδιας αρχής·
- ii) η σύμβαση έκδοσης των τίτλων πρέπει να παρέχει στην επιχείρηση ασφάλισης ζωής τη δυνατότητα να αναβάλει την πληρωμή των τόκων του δανείου·
- iii) οι απαιτήσεις του δανειστή έναντι της επιχείρησης ασφάλισης ζωής πρέπει να κατατάσσονται εξ ολοκλήρου μετά τις απαιτήσεις όλων των άλλων πιστωτών που δεν έχουν μειωμένη εξασφάλιση·
- iv) τα έγγραφα τα σχετικά με την έκδοση των τίτλων πρέπει να προβλέπουν τη δυνατότητα κάλυψης των ζημιών από το χρέος και τους μη καταβληθέντες τόκους, επιτρέποντας συγχρόνως τη συνέχιση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης ασφάλισης ζωής·
- v) μπορούν να λαμβάνονται υπόψη μόνο τα ποσά που έχουν πλήρως καταβληθεί.
4. Κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης της επιχείρησης προς την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής και μετά τη συγκατάθεση της αρμόδιας αρχής, το διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας μπορεί επίσης να αποτελείται από:
- α) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009, από ένα ποσό ίσο προς το 50 % των μελλοντικών κερδών της επιχείρησης, χωρίς ωστόσο να υπερβαίνει το 25 % του μικρότερου ποσού μεταξύ του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας και του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας. Το ποσό των μελλοντικών κερδών προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του προβλεπόμενου ετήσιου κέρδους επί τον συντελεστή που αντιπροσωπεύει τη μέση υπολειπόμενη διάρκεια των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Ο χρησιμοποιούμενος συντελεστής δεν μπορεί να είναι ανώτερος του 6. Το εκτιμώμενο ετήσιο κέρδος δεν υπερβαίνει τον αριθμητικό μέσο όρο των πραγματοποιηθέντων κερδών κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε εταιρικών χρήσεων από τις δραστηριότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 1 σημείο 1.
- Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να εγκρίνουν το συνυπολογισμό του ποσού αυτού στο διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας μόνον εάν:
- i) υποβάλλεται στις αρμόδιες αρχές αναλογιστική μελέτη στην οποία αναλύεται η πιθανότητα εμφάνισης αυτών των κερδών στο μέλλον και
- ii) το μέρος των μελλοντικών κερδών που απορρέει από τα λανθάνοντα καθαρά αποθεματικά που αναφέρονται στο στοιχείο γ), δεν έχει ήδη ληφθεί υπόψη·
- β) στην περίπτωση που δεν χρησιμοποιείται η μέθοδος Zillmer, ή στην περίπτωση που χρησιμοποιείται μεν, αλλά δεν φτάνει την επιβάρυνση προσκλήσεως που περιλαμβάνεται μέσα στο ασφαλιστρο, από τη διαφορά μεταξύ του μαθηματικού αποθεματικού που δεν έχει υπολογιστεί με τη μέθοδο Zillmer ή έχει μερικώς υπολογιστεί με τη μέθοδο αυτή, και ενός μαθηματικού αποθεματικού που έχει υπολογιστεί κατά τη μέθοδο Zillmer με συντελεστή ίσο προς την επιβάρυνση προσκλήσεως, η οποία περιλαμβάνεται μέσα στο ασφαλιστρο· το ποσό αυτό όμως, σε καμία περίπτωση, δεν δύναται να υπερβαίνει το 3,5 % του αθροίσματος των διαφορών μεταξύ των κεφαλαίων του κλάδου “ζωής” και των μαθηματικών αποθεματικών για το σύνολο των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, στα οποία είναι δυνατή η εφαρμογή της μεθόδου Zillmer· η διαφορά αυτή όμως μειώνεται, ενδεχομένως, κατά το ποσό των μη αποσβεσθέντων εξόδων προσκλήσεως που έχουν καταχωριστεί στο ενεργητικό·
- γ) τα καθαρά λανθάνοντα αποθεματικά που προκύπτουν από την εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού, στο μέτρο που τα καθαρά αυτά λανθάνοντα αποθεματικά δεν παρουσιάζουν εξαιρετικό χαρακτήρα·
- δ) από το ήμισυ του μη καταβληθέντος μετοχικού ή αρχικού κεφαλαίου, εφόσον το καταβληθέν τμήμα ισούται με το 25 % του μετοχικού ή αρχικού κεφαλαίου, μέχρι ποσοστού 50 % του μικρότερου ποσού μεταξύ του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας και του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας.
5. Οι τροποποιήσεις των παραγράφων 2, 3 και 4, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι εξελίξεις που αιτιολογούν την τεχνική προσαρμογή των επιλέξιμων στοιχείων για τον υπολογισμό του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας, πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας 91/675/ΕΟΚ (*).

(*) ΕΕ L 374 της 31.12.1991, σ. 32.

Άρθρο 19

1. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 20, το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας καθορίζεται όπως αναφέρεται στις παραγράφους 2 έως 7, σύμφωνα με τους ασκούμεους κλάδους ασφαλιστικής δραστηριότητας.

2. Για τα είδη ασφάλισης ζωής που προβλέπονται στο άρθρο 1 σημείο 1 στοιχεία α) και β), εκτός από τις ασφαλίσσεις που συνδέονται με κεφάλαια επενδύσεων και για τις εργασίες που προβλέπονται στο άρθρο 1 σημείο 3, το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας πρέπει να είναι ίσο με το άθροισμα των εξής δύο αποτελεσμάτων:

α) πρώτο αποτέλεσμα:

Ο αριθμός που αντιπροσωπεύει το 4 % των μαθηματικών αποθεματικών, τα οποία αφορούν τις εργασίες πρωτασφαλίσσεως και τις αποδοχές αντασφάλισσεως, άνευ αφαιρέσεως των αντασφαλιστικών εκχωρήσεων, πολλαπλασιάζεται επί τον κατά την τελευταία εταιρική χρήση λόγο μεταξύ του ποσού των συνολικών μαθηματικών αποθεματικών μετά την αφαίρεση των αντασφαλιστικών εκχωρήσεων και του μαθηματικού ποσού των ακαθαρίστων αποθεματικών· ο λόγος αυτός δεν δύναται, σε καμία περίπτωση, να είναι κατώτερος του 85 %·

β) δεύτερο αποτέλεσμα:

Για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια των οποίων τα κεφάλαια κινδύνου δεν είναι αρνητικά, ο αριθμός που αντιπροσωπεύει το 0,3 % αυτών των κεφαλαίων που έχουν αναληφθεί από την επιχείρηση ασφάλισης ζωής, πολλαπλασιάζεται επί τον κατά την τελευταία εταιρική χρήση λόγο του ποσού του συνολικού κεφαλαίου κινδύνου που παραμένει εις βάρος της επιχείρησης μετά την αντασφαλιστική εκχώρηση και αντεκχώρηση προς το συνολικό κεφάλαιο κινδύνου χωρίς την αφαίρεση της αντασφάλισης· ο λόγος αυτός, σε καμία περίπτωση, δεν δύναται να είναι κατώτερος του 50 %.

Για τις πρόσκαιρες ασφαλίσεις θανάτου ανώτατης διάρκειας τριών ετών, ο εν λόγω αριθμός είναι 0,1 %· για τις ασφαλίσεις διάρκειας μεγαλύτερης των τριών και μικρότερης των πέντε ετών, ο εν λόγω αριθμός είναι 0,15 %.

3. Για τις συμπληρωματικές ασφαλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 1 σημείο 1 στοιχείο γ), το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας πρέπει να ισούται με το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, όπως ορίζεται στο άρθρο 16α της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ, εξαιρουμένων των διατάξεων του άρθρου 17 της εν λόγω οδηγίας.

4. Για τις μη ακυρώσιμες ασφαλίσεις ασθένειας μακράς διάρκειας, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 1 σημείο 1 στοιχείο δ), το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας είναι ίσο προς:

α) το 4 % των μαθηματικών αποθεματικών, που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου, συν

β) το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, όπως ορίζεται στο άρθρο 16α της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ, εξαιρουμένων των διατάξεων του άρθρου 17 της εν λόγω οδηγίας. Εντούτοις, ο όρος που περιλαμβάνει το άρθρο 16α, παράγραφος 6 στοιχείο β) της εν λόγω οδηγίας, ήτοι η δημιουργία αποθεματικού γήρατος, μπορεί να αντικαθίσταται από την απαίτηση η επιχείρηση να διεξάγεται σε ομαδική βάση.

5. Για τις εργασίες κεφαλαιοποίησης που προβλέπονται στο άρθρο 1 σημείο 2 στοιχείο β), το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας πρέπει να είναι ίσο με το 4 % των μαθηματικών αποθεματικών, που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου.

6. Για τις εργασίες τοντίνων, που προβλέπονται στο άρθρο 1 σημείο 2 στοιχείο α), το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας πρέπει να είναι ίσο με το 1 % του ενεργητικού τους.

7. Για τις ασφαλίσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 1 σημείο 1 στοιχεία α) και β) που σχετίζονται με κεφάλαια επενδύσεως, και για τις εργασίες που προβλέπονται στο άρθρο 1 σημείο 2 στοιχεία γ), δ) και ε), το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας πρέπει να είναι ίσο προς το άθροισμα των ακόλουθων στοιχείων:

α) εφόσον η επιχείρηση ασφάλισης ζωής αναλαμβάνει τον επενδυτικό κίνδυνο, το 4 % των τεχνικών αποθεματικών, που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου·

β) εφόσον η επιχείρηση δεν αναλαμβάνει τον επενδυτικό κίνδυνο αλλά το ποσό που προορίζεται να καλύψει τα έξοδα διαχείρισης καθορίζεται για περίοδο μεγαλύτερη των πέντε ετών, το 1 % των τεχνικών αποθεματικών, που υπολογίζε-

ται σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου·

γ) εφόσον η επιχείρηση δεν αναλαμβάνει τον επενδυτικό κίνδυνο αλλά το ποσό που προορίζεται να καλύψει τα έξοδα διαχείρισης δεν καθορίζεται για περίοδο μεγαλύτερη των πέντε ετών, ένα ποσό ισοδύναμο προς το 25 % των καθαρών διοικητικών εξόδων της τελευταίας εταιρικής χρήσης, που αφορούν τις εργασίες αυτές·

δ) εφόσον η επιχείρηση ασφάλισης ζωής καλύπτει τον κίνδυνο θανάτου, το 0,3 % των κεφαλαίων κινδύνου, που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 20

1. Το ένα τρίτο του απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 19, αποτελεί το κεφάλαιο εγγύησης. Το κεφάλαιο αυτό απαρτίζεται από τα στοιχεία που απαριθμούνται στο άρθρο 18 παράγραφοι 2, 3 και, με τη συγκατάθεση της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής, παράγραφος 4 στοιχείο γ).

2. Το κεφάλαιο εγγύησης είναι κατ' ελάχιστο όριο 3 εκατομμύρια ευρώ.

Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν την κατά ένα τέταρτο μείωση του ελάχιστου ορίου του κεφαλαίου εγγύσεως, εφόσον πρόκειται για ενώσεις αλληλσφάλισης ή αλληλσφαλιστικής μορφής και τις τοντίνες.»

3. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 20α

1. Το ποσό που καθορίζεται σε ευρώ στο άρθρο 20 παράγραφος 2 αναθεωρείται κάθε έτος, αρχής γενομένης στις 20 Σεπτεμβρίου 2003, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι μεταβολές του ευρωπαϊκού δείκτη τιμών καταναλωτή που περιλαμβάνει όλα τα κράτη μέλη και δημοσιεύεται από την Eurostat.

Το ποσό προσαρμόζεται αυτομάτως, αυξάνοντας το βασικό ποσό σε ευρώ κατά το ποσοστό μεταβολής του εν λόγω δείκτη για την περίοδο μεταξύ της ενάρξεως ισχύος της παρούσας οδηγίας και της ημερομηνίας αναθεώρησης και στρογγυλοποιείται στο ανώτερο πολλαπλάσιο των 100 000 ευρώ.

Εάν, από την τελευταία αναπροσαρμογή, το ποσοστό της μεταβολής είναι μικρότερο του 5 %, η αναπροσαρμογή δεν λαμβάνει χώρα.

2. Η Επιτροπή ενημερώνει ετησίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την αναθεώρηση και το προσαρμοσμένο ποσό που αναφέρονται στην παράγραφο 1.»

4. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 24α

1. Τα κράτη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να απαιτούν την εφαρμογή προγράμματος χρηματοοικονομικής ανάκαμψης από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις για τις οποίες οι αρμόδιες αρχές εκτιμούν ότι τα δικαιώματα των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων απειλούνται. Το εν λόγω πρόγραμμα χρηματοοικονομικής ανάκαμψης περιλαμβάνει τουλάχιστον στοιχεία ή αποδείξεις για τις τρεις επόμενες εταιρικές χρήσεις:

α) τις προβλέψεις σχετικά με τα έξοδα διαχείρισης, ιδίως τα τρέχοντα γενικά έξοδα και τις προμήθειες·

β) σχέδιο στο οποίο εμφανίζονται λεπτομερώς οι προβλέψεις εσόδων και εξόδων τόσο για τις δραστηριότητες πρωτασφάλισης και τις αποδοχές αντασφάλισης όσο και για τις εκχωρήσεις αντασφάλισης·

γ) την πιθανή ταμειακή κατάσταση·

δ) τις προβλέψεις σχετικά με τα χρηματοπιστωτικά μέσα που προορίζονται να καλύψουν τις ανειλημμένες υποχρεώσεις και το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας·

ε) τη συνολική πολιτική στον τομέα της αντασφάλισης.

2. Όταν τα δικαιώματα των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων απειλούνται επειδή επιδεινώνεται η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να επιβάλλουν στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις υψηλότερο απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας, ώστε να διασφαλίζεται ότι η ασφαλιστική επιχείρηση είναι σε θέση να ανταποκριθεί, σε σύντομο χρονικό διάστημα, στις απαιτήσεις φερεγγυότητας. Το επίπεδο αυτού του υψηλότερου απαιτούμενου περιθωρίου φερεγγυότητας βασίζεται στο πρόγραμμα χρηματοοικονομικής ανάκαμψης, που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να επανεκτιμούν και να μειώνουν την αξία όλων των επιλέξιμων στοιχείων για τον υπολογισμό του διαθέσιμου περιθωρίου φερεγγυότητας, ιδίως όταν έχει επέλθει σημαντική μεταβολή στην αγοραία αξία των στοιχείων αυτών από τη λήξη της τελευταίας εταιρικής χρήσης.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να περιορίζουν τη μείωση βάσει της πρωτασφάλισης του περιθωρίου φερεγγυότητας, το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 19, εφόσον:

α) μεταβλήθηκε σημαντικά, από την τελευταία εταιρική χρήση, η φύση ή η ποιότητα των συμβολαίων αντασφάλισης·

β) στο πλαίσιο των συμβολαίων αντασφάλισης, η μεταβίβαση κινδύνου είναι ανύπαρκτη ή ελάχιστη.

5. Εάν οι αρμόδιες αρχές έχουν ζητήσει πρόγραμμα χρηματοοικονομικής ανάκαμψης από την ασφαλιστική επιχείρηση σύμφωνα με την παράγραφο 1, δεν εκδίδουν πιστοποιητικό σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο της παρούσας οδηγίας, το άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 90/619/ΕΟΚ του Συμβουλίου (*) (δεύτερη οδηγία σχετικά με την πρωτασφάλιση ζωής) και το άρθρο 11 παράγραφος 2 της οδηγίας 92/96/ΕΟΚ του Συμβουλίου (**) (τρίτη οδηγία σχετικά με την ασφάλεια ζωής), για όσο διάστημα πιστεύουν ότι τα δικαιώματα των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων απειλούνται κατά την έννοια της παραγράφου 1.

(*) ΕΕ L 330 της 29.11.1990, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 92/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 360 της 9.12.1992, σ. 1).

(**) ΕΕ L 360 της 9.12.1992, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2000/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 290 της 17.11.2000, σ. 27).»

Άρθρο 2

Μεταβατική περίοδος

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να χορηγούν στις επιχειρήσεις ασφάλισης ζωής, οι οποίες, κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, ασκούν στην επικράτειά τους έναν ή περισσότερους από τους κλάδους ασφαλιστικής δραστηριότητας που αναφέρονται στο παράρτημα της οδηγίας 79/267/ΕΟΚ, προθεσμία πέντε ετών, αρχής γενομένης από την ημερομηνία έναρξεως ισχύος της παρούσας οδηγίας, προκειμένου να συμμορφωθούν προς τις απαιτήσεις οι οποίες εκτίθενται στο άρθρο 1 της παρούσας οδηγίας.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται να χορηγούν στις επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, και οι οποίες κατά τη λήξη της πενταετούς περιόδου δεν έχουν πλήρως συστήσει το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας, συμπληρωματική περίοδο όχι ανώτερη των δύο ετών προκειμένου να το πράξουν, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 79/267/ΕΟΚ, έχουν υποβάλει προς έγκριση, στις αρμόδιες αρχές, τα μέτρα που προτείνουν για τον σκοπό αυτό.

Άρθρο 3

Μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν, το αργότερο μέχρι τις 20 Σεπτεμβρίου 2003, τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωσή τους προς την παρούσα οδηγία. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι εν λόγω διατάξεις, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 διατάξεις εφαρμόζονται για πρώτη φορά στο πλαίσιο της εποπτείας των λογαριασμών των εταιρικών χρήσεων που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2004 ή κατά τη διάρκεια αυτού του ημερολογιακού έτους.

3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τις κύριες διατάξεις εθνικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

4. Όχι αργότερα από την 1η Ιανουαρίου 2007, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και, εφόσον κριθεί απαραίτητο, για την ανάγκη περαιτέρω εναρμόνισης. Στην έκθεση εμφανίζεται ο τρόπος με τον οποίο τα κράτη μέλη έχουν κάνει χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει η παρούσα οδηγία, και ιδίως το κατά πόσον η διακριτική ευχέρεια που παρέχεται στις εθνικές εποπτικές αρχές έχει οδηγήσει σε μείζονες διαφορές ως προς την εποπτεία εντός της ενιαίας αγοράς.

Άρθρο 4

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 5

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 5 Μαρτίου 2002.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. COX

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

R. DE RATO Y FIGAREDO
